

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 23. september 2026

Sak 2026/350 - Skogselskapet i Østfold - org.nr. 969 529 084 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, medlem Joachim Amundsen Trana og varamedlem Sveinung Aas

Sakens bakgrunn

- (1) Det Norske Skogselskap (heretter «sentralleddet») søkte 27. august 2025 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2024 for seg og ni underledd, herunder Skogselskapet i Østfold (heretter «klager» eller «underleddet»). Søknaden gjaldt et samlet søknadsbeløp på 1 669 666 kroner etter forenklet modell, hvorav 246 462 kroner utgjorde klagers søknadsbeløp.
- (2) Lotteritilsynet sendte 21. oktober 2025 sentralleddet brev med spørsmål til søknaden. Det ble blant annet bedt om en redegjørelse for hvor mange frivillige som arbeider gratis uten gjenytelser i organisasjonen, og hvor mange timer ulønnet innsats som var utført i 2024. Lotteritilsynet ba også om en oversikt over eventuelle gaver som kunne regnes som frivillig innsats, og en oversikt over eventuell innbetalt medlemskontingent.
- (3) Sentralleddet sendte ved e-post 3. november 2025 svar på Lotteritilsynets spørsmål til søknaden. Det ble blant annet opplyst at underleddet hadde gjennomført fire temadager for skoleelever i 2024. To av temadagene ble gjennomført med bistand fra tolv frivillige, mens de to øvrige temadagene fikk bistand fra seks frivillige. Klager antok at den totale ulønnede innsatsen var 270 timer i 2024. Klager hadde ikke mottatt noen gaver i 2024, men hadde mottatt 83 600 kroner i medlemskontingent fordelt på 353 medlemmer.
- (4) Lotteritilsynet fattet vedtak 16. desember 2025 om delvis innvilgelse av den samlede søknaden. Klagers søknadsbeløp på 246 462 kroner ble avslått i sin helhet, med den begrunnelse at underleddet ikke hadde dokumentert at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten.
- (5) Klager påklaget vedtaket 11. januar 2026. Det vises til at det i vedtaket er lagt til grunn at ett årsverk er 1 750 timer, og at klagers lønnede innsats utgjør totalt 3 500 timer. Klager hevder at dette timegrunnlaget er feil, ettersom det innbefatter både den næringsmessige delen av organisasjonen og den ideelle delen, inkludert skoleskogdagene. Klager påpeker at den næringsmessige delen av organisasjonen utgjør 71 prosent, mens den ideelle delen utgjør 29 prosent. I søknaden er det avgrenset for kostnader til den næringsmessige delen, og for kostnader knyttet til skoleskogdagene, som gjennomføres i skoletiden for elever og lærere. Klager anfører at basert på timefordelingsoversikten i 2024 hadde de to lønnede ansatte arbeidet 2 770 timer med den ideelle virksomheten det søkes om kompensasjon

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Vestre Strømkaia 13
5008 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

for. Av disse timene var 535 timer knyttet til skoleskogsdagene, som det var avgrenset for i søknaden. Klager hevder derfor at den samlede lønnede innsatsen som er relevant for vurderingen av om frivillig innsats er en viktig del av virksomheten, utgjorde 2 235 timer i 2024. Den ulønnede innsatsen på 270 timer utgjorde dermed 12,1 prosent av de totale timene knyttet til virksomheten det søkes om kompensasjon for. Klager påpeker videre at organisasjonen har 353 betalende medlemmer, og at disse må likestilles som frivillige ved vurderingen. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

- (6) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen og sakens dokumenter med innstilling 17. februar 2026 til Lotterinemnda for behandling, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 33.

Det rettslige grunnlaget

- (7) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften). Forskriften er nå opphevet, men var gjeldende for søknadsrunden 2025.
- (8) Formålet med kompensasjonsordningen er å fremme frivillig aktivitet, og ordningen skal kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester, jf. forskriften § 1.
- (9) Etter forskriften § 5 femte ledd må søkerne kunne dokumentere at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten det søkes om kompensasjon for. Det fremgår videre av bestemmelsen at gratis arbeidsinnsats, medlemskontingent og gaver likestilles når det gjelder kravet til frivillig innsats. Gratis styreinnsats tilfredsstiller ikke kravet til frivillig innsats alene. Det må ikke være for tett knytning mellom kontingent, gaver eller gratis arbeidsinnsats og gjenytelser.
- (10) Lotterinemnda kan prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd. Etter forvaltningsloven § 34 siste ledd kan Lotterinemnda treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til Lotteritilsynet for helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (11) Skogselskapet i Østfolds klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 16. desember 2025 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2024.
- (12) Vurderingen av om frivillig innsats er en «viktig del av virksomheten», jf. forskriften § 5 femte ledd, er skjønnsmessig, hvor det blant annet kan legges vekt på forholdet mellom lønnet og ulønnet arbeid, og om søkeren har regelmessig aktivitet hvor frivillig innsats er en sentral del av virksomheten. Dette er lagt til grunn i gjeldende praksis, og er forskriftsfestet i forskrift 18. desember 2025 nr. 2719 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner § 5 andre ledd, som vil gjelde fra og med søknadsrunden 2026. Som frivillig innsats likestilles gratis arbeidsinnsats, medlemskontingent og gaver, jf. forskriften § 5 femte ledd andre setning. For at gratis arbeidsinnsats, kontingent og gaver skal regnes som frivillig innsats, må det ikke være for tett knytning til gjenytelser, jf. forskriften § 5 siste setning.

- (13) Klager mottok i regnskapsåret 2024 medlemskontingent på totalt 83 600 kroner, fordelt på 353 medlemmer. Dette utgjør en begrenset del av de totale inntektene på 10 822 888 kroner.
- (14) Klager har anført at kravet om at frivillig innsats må være en viktig del av virksomheten skal vurderes ut fra den delen av virksomheten det søkes kompensasjon for. Klager viser i den forbindelse til at den lønnede innsatsen som var knyttet til virksomheten det søkes om kompensasjon for, utgjorde 2 235 timer i 2024. Dersom dette legges til grunn ved vurderingen, utgjorde den ulønnede innsatsen 12,1 prosent av klagers totale virksomhet.
- (15) Lotterinemnda legger til grunn at det er den samlede virksomheten til søkeren som skal legges til grunn ved vurderingen av om frivillig innsats er en viktig del av virksomheten det søkes om kompensasjon for. En slik forståelse er lagt til grunn i nemndas avgjørelse i sak 2025/361. Dette er også tydeliggjort i ny forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner § 5 første ledd, der det er fastsatt at søkere må dokumentere at frivillig innsats er en viktig del av «organisasjonens virksomhet».
- (16) Lotterinemnda er derfor enig med Lotteritilsynet i at klagers ulønnede innsats på 270 timer må vurderes opp mot den samlede lønnede innsatsen på 3 500 timer. Den ulønnede innsatsen utgjør etter dette en begrenset del av klagers samlede virksomhet. Klager har også opplyst at det kun ble utført frivillig innsats i forbindelse med fire temadager i 2024. Det fremstår derfor som at underleddet heller ikke har regelmessig aktivitet hvor frivillig innsats er en sentral del av virksomheten.
- (17) Lotterinemnda legger etter dette til grunn at det ikke er dokumentert at frivillig innsats er en viktig del av klagers virksomhet, jf. forskriften § 5 femte ledd.

Konklusjon

- (18) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur